

ГАЗАР ХӨДЛӨЛТИЙН ҮЕД БЭЛДСЭН БАЙВАЛ ЗОХИХ ЗҮЙЛС

1. Тавилгын байрлал

- Тавилга, хөргөгч болон зурагтаа хөдөлгөөнгүй болгосон байх
- Унтлагны болон хүүхдийн өрөөнд болж өгвөл том тавилга тавихгүй байх, тавьсан бол өндөр биш бөгөөд хөдөлгөөнгүй болгож бэхэлсэн байх
- Тавилгыг хаалга хаахгүй байхаар, орж гарахад асуудалгүй байхаар байрлуулах
- Гарт ойрхон газар гар чийдэн, таавчик, шүгэл тавьсан байх

2. Шууд аваад гарч явахаар цүнх бэлдэх

Газар хөдлөлт цунамигийн үед тог тасарч, усгүй болох учир уух зүйлс болон хоол хүнсээ бэлдэн тавих нь зүйтэй. Гэхдээ тусгай хоол хүнс гэлгүй өдөр тутам хэрэглэдэг хоол хүнсээ бэлдээд хугацаа нь дуусахаар сэлгээд байгаарай. Ер нь бол 7 хоног хэрэглэхээр зүйлс бэлдээд нэг цүнхэнд хийгээд аваад гарахад бэлэн газар тавьсан байх нь тохиромжтой. Цүнхэнд орсон байвал зохих зүйлс:

- ① Уух зүйлс – 3 өдрийнх нь 1 хүнд 3 литр гэж тооцно
- ② Хоол хүнс – бэлэн гоймон, хатаасан талх, лаазалсан зүйлс, печенье гэх мэт
- ③ Үнэт зүйлс – банкны дэвтэр, тамга, бэлэн мөнгө, диплома, паспорт, хувь хүнийг гэрчлэх карт (овог нэр, хүйс, төрсөн огноо, цусны бүлэг, гэрийн хаяг, гэрийн утасны дугаар, гар утасны дугаар, иргэний харьяалал, даатгалын баримтын дугаараа бичсэн карт маягийн зүйл хийгээд хийх)
- ④ Түргэн тусламжийн зүйлс – шарханы лент, боолт, цэвэрлэх бодис, маска, ойр зуурын эм гэх мэт
- ⑤ Гар чийдэн – гараар цэнэглэгддэг бол сайн, үгүй бол нөөцийн зай
- ⑥ Гар утас цэнэглэгч, радио (гар чийдэн, радио болон гар утас цэнэглэгч нэг доороо орсон гараар цэнэглэдэг зүйл Home Center-рт зардаг, үүнийг худалдан авахыг зөвлөж байна)
- ⑦ Зузаан оймс (сандрахдаа хөл нөцгөн гарчихдаг тохиолдол их бий), нөмрөх зүйл, гар нүүрний алчуур, кайро (дулаацуулдаг жижигхэн зүйл аптекуудад зардаг), нойтон болон хуурай салфетка, жорлонгийн цаас, ариун цэврийн хэрэгсэл
- ⑧ Хүүхэдтэй хүмүүс хуурай сүү, памперс, угжны сав гэх мэт

ГАЗАР ХӨДЛӨЛТ, ЦУНАМИГИЙН ҮЕД БИЕЭ ХЭРХЭН АВЧ ЯВАХ БЭ?

Газар хөдлөх үеийн орчин нөхцөл	ХИЙХ ҮЙЛДЭЛ
Байшин дотор	1. Чичрэхэд ширээн доогуур орно 2. Чичрэлт намжмагц хийн плитка зэрэг гал гаргах зүйлсийг маш түргэн салгана 3. Хаалга цонхоо нээж гарах гарцаа бэлтгэнэ 4. Гадагш гарахдаа дээрээс ойчсон болон унаж хэмхэрсэн зүйлсээс болгоомжлон, сандарч тэвдэлгүй хөдлөнө 5. Хоргодох байр руу ЯВГАН явна 6. Хамгийн сүүлийн үеийн мэдээг TV, радиогоос авна

<i>Лифт дотор</i>	1. Бүх давхрын товчийг дарна 2. Хамгийн эхний зогссон давхарт аюулгүй байдлыг шалгасны дараа бууна (Сүүлийн үеийн лифтүүд хамгийн ойр давхарт зогсохоор программчилсан байдаг хэдий ч товчуудыг нь дарна) 3. Цахилгаан тасарч хаалга нээгдэхгүй бол “Онцгой байдлын үеийн холбоо барих товч”-ийг үргэлжлүүлэн дарж, холбоо ирэхийг хүлээнэ
<i>Гадна байх</i>	1. Сурталчилгааны самбар гэх мэт дээрээс ойчих зүйлс, тоосгон хашаа зэрэг нурах магадлалтай зүйлсээс холдоно 2. Дээр доор, баруун зүүн талаа сайтар нягтлан, ойрын хамгийн аюулгүй гэж дүгнэж болох газарт очиж байдал намжтал байна
<i>Жолоо барьж байх</i>	1. Жолооны хүрдээ сайтар чанга атгаж хурдаа хасч зогсооно 2. Түргэн тусламж, гал командын машин нэвтэрч болохуйц хэмжээнд замыг чөлөөлсөн байна 3. Түлхүүрээ зоолттойгоор нь хаалгаа түгжилгүй орхиж, явганаар хоргодох газар руу явна
<i>Галт тэрэг болон бусад тээврийн хэрэгслээр зорчиж байх</i>	1. Бариулаас хоёр гараараа сайтар барина 2. Галт тэрэг зам дээр зогссон ч онцгой үеийн хаалгыг дур мэдэн онгойлгох, цонхоор үсрэн гарч болохгүй 3. Жолооч болон үйлчилгээний ажилтны зааврыг дагана

ГАЗАР ХӨДЛӨЛТИЙН ДАРАА ЮУ ХИЙХ БЭ?

Газар хөдлөлтийн дараа олон төрлийн гамшиг үүсч болох ба үүний нэг нь **ГАЛ ТҮЙМЭР** юм. Гал түймрээс урьдчилан сэргийлэхийн тулд аль болох түргэн галын аюултай зүйлсийг унтраах, салгах нь чухал байдаг.

Хүчтэй хөдлөлт, чичиргээ намжсаны дараа залгаатай байгаа хийн плитка, халаагуурын галыг унтраан, газын амыг **БҮРЭН** хаана.

Цахилгаан хэрэгслийн залгуурыг салган хоргодох байр руу явахдаа цахилгаан хамгаалагчийн дэргэдэх гол унтраалгыг дарж гэрийн **БҮХ ЦАХИЛГААНЫГ** зогсооно. Гал гарсан тохиолдолд ойр тойрны хөршдөө мэдэгдэн, хамтран гал унтраах анхан шатны арга хэмжээ авах хэрэгтэй.

Мөн газар хөдлөлтийн дараа цунами үүсэх тохиолдол байдаг.

Цунами нь радио, телевизийн мэдээнээс өмнө үүсэх нь олонтаа тул чичиргээ мэдрэгдсэн бол шууд далайн эргээс холдож яаралтай өндөрлөг газар болон аюулгүй газарт очих хэрэгтэй.

Түүнчлэн цунами нь олон түрэлттэй тул дуусч өнгөрлөө гэж санаа амралгүй сэрэмжлүүлэг, анхааруулгыг цуцлах хүртэл далайн эрэг орчимд ойртож болохгүй.

ГАЗАР ХӨДЛӨЛТ, ЦУНАМИГИЙН ҮЕД ХЭРЭГ БОЛОХ УТАСНЫ ДУГААР

119 - ГАЛ КОМАНД, ТҮРГЭН ТУСЛАМЖ
110-ЦАГДАА

Эдгээр газар руу утасдахдаа маш тайван хаана гал болон аваарь осол гарсанаа хэлнэ. Япон хэлгүй гэж имээлгүй утасдаарай. Энэ газрууд 24 цаг орчуулга хийх монгол орчуулагчидтай **BeBorn** гэдэг газартай гэрээтэй тул “Би монгол хүн” гэдгээ японоор хэлэхэд монгол хүн шууд таньд орчуулж өгч туслана.

Японоор ярих тохиолдолд доорхи зүйлсийг тодорхой хэлж өгнө. Үүнд:

1. *Юу болсон (гал түймэр, аваарь осол, хүн юманд даруулсан гэх мэт)*
2. *Байршил нь хаана (ойр байгаа содон газрыг хэлж өгвөл бүүр сайн)*
3. *Өөрийн нэр*